

וְלִבְנֵי בְרִזְלֵי הַגִּלְעָדִי תַעֲשֶׂה חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שְׁלַחְנֶךָ וְגו'. אִם כֶּךָ, כָּל טוֹב וְאַמֶּת לְאָכַל עַל שְׁלַחְנֹו וְלֹא יוֹתֵר, מִשְׁאֵמֶר כָּאֵן וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שְׁלַחְנֶךָ. וְעוֹד, לֹא כְבוֹד הַמֶּלֶךְ הוּא שְׂיֵאכַל אִישׁ אַחֵר עַל שְׁלַחֲנֵי הַמֶּלֶךְ, וְלֹא צָרִיךְ זֶה אֶלָּא הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ, וְכֵל הַגְּדוּלִים שְׁלוֹ סְבִיבוֹ לְמַטָּה מִמֶּנּוּ.

אָמַר רַבִּי חֲיִיא, לֹא שָׁמַעְתִּי בְּזֶה דְבַר, וְלֹא אָמַר. אָמַר לוֹ לְרַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי, וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ בְּזֶה הַדְּבָר? אָמַר לוֹ, אָתָּם שְׂיִינְקִים בְּכָל יוֹם מִדְּבַשׁ שְׁמֵן הַעֲלִיּוֹן לֹא שָׁמַעְתָּם, כָּל שָׁפָן אָנִי. שָׂאֵל אֶת רַבִּי יִיסָא, וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ בְּזֶה דְבַר? אָמַר לוֹ, אַף עַל גַּב שְׂאֵנִי תִינּוֹק וּמִלְפָנַי מִסְפַּר זְמַיִם בְּאַתִּי אֲלִיכֶם וְלֹא זְכִיתִי מִקְדָּם לְזֶה - אָנִי כֵן שָׁמַעְתִּי.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קלו) נוֹתֵן לָחֶם לְכָל בֶּשֶׂר כִּי לַעֲוֹלָם חֶסֶדּוֹ. מַה רָאָה דָּוִד שֶׁבְּסוּיִם הַהֵלֵל הַגְּדוֹל סִיִּים כֶּךָ בְּפִסּוּק הַזֶּה? אֶלָּא שְׁלֹשָׁה שְׁלִיטִים הֵם לְמַעְלָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹדֵעַ בָּהֶם, וְהֵם סוֹד נִכְבָּד שְׁלוֹ, וְאַלְהֵי הֵם: מַח וְלֵב וְכַבֵּד. וְהֵם בְּהַפֵּךְ שֶׁל הַעוֹלָם הַזֶּה. לְמַעְלָה הַמַּח נוֹטֵל בְּרֹאשׁ, וְאַחֵר כֶּךָ נוֹתֵן לְלֵב, וְהֵלֵב נוֹטֵל וְנוֹתֵן לְכָל אֹתָם מְקוּרוֹת שְׁלֵמָטָה, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרֵאוֹ לֹו. לְמַטָּה הַכְּבֵד נוֹטֵל בְּרֹאשׁ, וְאַחֵר מְקַרֵּב הַכֵּל לְלֵב, וְהֵלֵב נוֹטֵל אֶת הַיָּפֶה שֶׁל הַמַּאֲכָל. כִּיּוֹן שֶׁנוֹטֵל וּמִתְחַזֵּק מֵאוֹתוֹ כַּח וְרִצּוֹן שֶׁנוֹטֵל, נוֹתֵן וּמַעֲוֵר אֶל הַמַּח. וְאַחֵר כֶּךָ חוֹזֵר לְכַבֵּד וּמִחְלֵק מְזוֹן לְכָל מְקוּרוֹת הַגּוֹיָךְ. (בַּיּוֹם שֶׁהָאֵדָם מִתְעוֹרֵר בְּתַעֲנִית, מִתְעוֹרֵר לְמַעְלָה בְּאוֹתָהּ דְגָמָא מִמֶּשׁ, וּבַיּוֹם שֶׁל שְׁבַע לֹא כֶּךָ).

בַּיּוֹם שֶׁל תַּעֲנִית, אָדָם מְקַרֵּב

חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שְׁלַחְנֶךָ וְגו'. אִי הָכִי כָּל טִיבוֹ וְקִשּׁוּט, לְמִיכַל עַל פְּתוּרִיה וְלֹא יִתִּיר, מִדְּקָאֵמֶר הָכֵא וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שְׁלַחְנֶךָ. וְתוֹ, לֹא יִקְרָא דְמִלְפָּא אִיהוּ, לְמִיכַל בַּר נֶשׁ אַחְרָא (דף קנ"ג ע"א) עַל פְּתוּרִיה דְּמִלְפָּא, וְלֹא אֲצַטְרִיךְ דָּא, אֶלָּא מִלְפָּא בְּלַחֲדוּדִי, וְכִלְהוּ רַבְּרַבְנֹוהִי סַחְרִינִיה, לְתַתָּא מִנִּיה.

אָמַר רַבִּי חֲיִיא לֹא שָׁמַעְנָא בְּהַאי מִיַּדִּי, וְלֹא אִימָא. אָמַר לִיה לְרַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי, וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ בְּהַאי מִיַּדִּי. אָמַר לִיה, אַתּוּן דִּינְקִין בְּכָל יוֹמָא מִדְּבַשָּׁא דְּמִשְׁחָא עַלְאָה, לֹא שָׁמַעְתּוּן, כָּל שָׁפָן אָנָא. אָמַר לִיה לְרַבִּי יִיסָא, וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ מִיַּדִּי בְּהַאי. אָמַר לִיה אַף עַל גַּב דְּאָנָא רַבִּיא וּמִיּוֹמִין זְעִירִין אַתִּינָא לְגַבִּיכוֹ, וְלֹא זְכִינָא מִקְדָּמַת דְּנָא, אָנָא שָׁמַעְנָא.

פְּתַח וְאָמַר (תהלים קלו) נוֹתֵן לָחֶם לְכָל בֶּשֶׂר כִּי לַעֲוֹלָם חֶסֶדּוֹ. מַאי קָא חֲמָא דָּוִד דְּסוּיִם הַלְּלָא רַבָּא, סִיִּים הָכִי בְּהַאי קָרָא. אֶלָּא תִּלְתַּת שְׁלִיטִין אִינּוּן לְעִילָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֶׁתְּמוּדְעָא בְּהוּ, וְאִינּוּן רָזָא יִקְרָא דִּילִיה, וְאִלִּין אִינּוּן: מוּחָא, וְלַבָּא, וְכַבְּדָא. וְאִינּוּן בְּהַפּוּכָא דְּהַאי עֲלָמָא. לְעִילָא, מוּחָא נְטִיל בְּרִישָׁא, וּבְתַר יְהִיב לְלַבָּא, וְלַבָּא נְטִיל וְיְהִיב לְכַבְּדָא, וּלְבְּתַר כַּבְּדָא יְהִיב חוּלְק לְכָל אִינּוּן מְקוּרִין דְּלַתְתָּא, כָּל חַד וְחַד בְּדָקָא חֲזִי לִיה. לְתַתָּא, כַּבְּדָא נְטִיל בְּרִישָׁא, וּלְבְּתַר אִיהוּ מְקַרֵּב כְּלָא לְלַבָּא, וְנְטִיל לַבָּא שְׁפִירוֹ דְּמִיכְלָא. כִּיּוֹן דְּנְטִיל, וְאַתְתְּקַף מֵהוּא תְקַפָּא וְרַעוּ דְקָא נְטִיל, יְהִיב וְאַתְעַר לְגַבִּי מוּחָא. וּלְבְּתַר אַהֲדַר כַּבְּדָא, וּפְלִיג מְזוּנָא לְכָל מְקוּרִין דְּגוּפָא. (בַּיּוֹמָא דְּכַר נֶשׁ אַתְעַר בְּתַעֲנִיתָא, אַתְעַר לְעִילָא כְּנוּנָא הוּוּא מִמֶּשׁ, וּבַיּוֹמָא דְּשְׁבַעָא, לֹא הָכִי).

בַּיּוֹמָא דְּתַעֲנִיתָא, בַּר נֶשׁ מְקַרֵּב מִיכְלָא